

2240

1.

Sm. Östra härad. Upptecknare Gottfrid Wagner.
Skede socken.

LUND'S UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Kristina Lundin.

Lundin, Kristina, snickareänka, Rösa, Skede, född dörsamma-
städes år 1859.

Synnerligen meddelsam.

Hennes tro på en del vidskepligheter gav intryck av att
vara fast och levande.

Sm. Östra härad. Upptecknare Gottfrid Wagnér.

Skede socken. Meddelare Kristina Lundin, Rösa, Skede.

Stolsteget.

När meddelaren som ung var ute och tjänade, fick hon stolsteget.

Då skulle hennes husbonde borra bort det.

Han tog en kopparputta och borrade med puttefoten, och så sade han: "Jag borrar och jag borrar."

Hon skulle då säga: "Vad borrar du för?"

Hon ville intre säga "du" till sin husbonde, men han sade då, att det måste hon göra, annars hjälpte det inte.

2240

3.

LUND'S UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Sm. Östra härad. Upptecknare Gottfrid Wagnér.
Skede socken. Meddelare Kristina Lundin, Rösa, Skede.

Revormar.

Revormar ritades bort med en nål.

2240

Sm. Östra Härad. Upptecknare Gottfrid Waglier.

Skede socken.

Meddelare Kristina Lundin, Rösa, Skede.

LUND S UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIVVillarpaskott.

Meddelarens mormor hade fått villarpaskott. När meddelaren var barn var hon en gång med henne hos en käring i Skinnberga. Vala-Joans käring.

Den sjuka fick sätta sig ute på en sten, och käringen sköt över henne med pilpinnar.

2240

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Sm. Östra Härad. Upptecknare Gottfrid Wagner.
Skede socken. Meddelare Kristina Lundin, Rösa, Skede.

5.

Fästmön, som satte på fästmannen en sorts blink.

Det var en fästmö, som satte på en karl i Skede en sorts blink.

Han blev lite underlig. Han blev gift med en annan kvinna.

De sa, att han om kvällarna hade med sig en kniv i sängen, när han lade sig.

2240

LUND'S UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

6.

Sm. Östra härad.

Upptecknare Gottfrid Wagnér.

Skede socken.

Meddelare Kristina Lundin, Rösa, Skede.

När mjölken blir lång.

När mjölken blir lång, ska de ta lite grädde av den och hälja denna på en dörrtröskel, sammanhängande, samt hugga av den på tre ställen.

Ämärkning.

Meddelaren hade iakttagit detta bruk.

Sm. Östra härad.

2240
Upptecknare Gottfrid Wagner.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

7

Skede socken.

Meddelare Kristina Lundin, Rösa, Skede.

Fästmön satte utsot på fästmannen.

Det var en fästmö till organist S. i A., som sattesatte på denne utsot. Det gick på honom så snart, han kom opp till oljera. Det var något trolleri.

Anmärkning.

Oljera, orgelverket.

Upptecknaren kände sedan barndomen den ifrågavarande organisten men hade icke tidigare än år 1929 hört det omnämnda.

2240

Sm. Östra härad.

Upptecknare Gottfrid Wagnér.

Skede socken.

Meddelare Kristina Lundin, Rösa, Skede.

LUND'S UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

10.

Matlea och gulsjuka.

Först fick de matlea och sen gulsjuka.

Mot matlea användes löss.

Gulsjuka botades med gul mosså.

Meddelarens man hade haft sistnämnda sjukdom. Då var det en
käring, som lagade till en sats av konjak och ägg.

2240

LUND'S UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Sm. Östra härad. Upptecknare Gottfrid Wagner. Skede socken. Meddelare Kristina Lundin, Rösa, Skede.

//

Värter.

Meddelaren hade, sen hon blev äldre, fått många värter på ena handen. Hon hade upprepade gånger tvättat dem i vatten, som samlats på en sten.

Värterna hade gått bort.

En ung man hade värter på handen. Några av arbetskamraterna hade sagt åt honom, att han skulle stjäla en fläskbit och smörja värterne med. Han ville inte tro det där, och så tyckte han visst det var orätt att stjäla. Han ska visst vara religiös.

Men hur det var, hade han väl tagit den fläsksmulan i en char-kuteriaffär i Holsby och smort med den.

I behöver inte vara rädd för, utan värterna gick bort.

Anmärkning. 1900-talet.

2240

LUNDS UNIVERSITETS

Sm. Östra härad. Upptecknare Gottfrid Wagner. FOLKMINNESARKIV

Skede socken. Meddelare Kristina Lundin, Rösa, Skede.

Fallandesjuka.

Om en havande kvinna var med vid slakt, fick barnet fallandesjuka.

Meddelanrens mormor hade varit med vid slakt under sitt havandeskap.

När hennes första barn, meddelarenens mor, föddes - år 1833 - togs det blod i en handduk, vilken förvarades. Om barnet fick fallandesjuka, skulle blodet tvättas ur och användas som botemedel.

Ammärkning.

Den ifrågavarande flickan fick inte fallandesjuka, varför handduken icke behövdes användas för nämnda ändamål.
Meddelaren hade en gång funnit denna i en býrå.

Vid upptecknarens besök i meddelarens hem - år 1929 - visade meddelaren handduken ifråga. Meddelaren hadde, sedan hon funnit den, tvättat ur blodet.

2240

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

13.

Sm. Östra härad. Upptecknare Gottfrid Wagnér.

Skede socken. Meddelare Kristina Lundin, Rösa, Skede.

Blod genom vigselringen mot fallandesjuka.

Blod från en barns ängskrinna bötade mot fallandesjuka. Det skulle dröppa genom moderns vigselring in i barnets mun.

2240

LUNDS UNIVERSITETS

Sm. Östra härad. Upptecknare Gottfrid Wagnér. FOLKMINNESARKIV

Skede socken. Meddelare Kristina Lundin, Rösa, Skede.

14

Mot häfta.

Mot häfta användes trästebark. Den kokas i vatten.

Anmärkning.

Trästebark, bark av torstebärbusken, *Rhamnus*

frangula.

Sma. Östra härad. Upptecknare Gottfrid Wagnér.

Skede socken. Meddelare Kristina Lundin, Skede.

Ulvalidskäringen och hennes systrar. (Sägen.)

Ulvalidskäringen bodde i Ulvalidsberget. Så var det en kåring i Klevaberget och en i Kettilås, de var systrar till Ulvalidskäringen.

Det var en gummia, Anna-Karin Gren, en knektakåring i Skede.

En gång när hon var ute och gick neråt Ulvalid och hade sina båda hundar, Linda och Lisa med sig, kom där en lång kåring. Det var Ulvalidskäringen.

Då började den ena av hundarna att skälla.

"Låt du moster gå, Linde Lille, du sku inte skölle på henne!"
sade Anna-Karin.

2240

LUNDSS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

16

Sm. Östra härad. Upptecknare Gottfrid Wagnér.

Skede socken. Meddelare Kristina Lundin, Rösa, Skede.

Gastkramning.

Meddelarens mormor blev gastkramad.

En kärning . Stina-Kari i Lunden botade henne. Hon lade en tälgkniv i ett likhängklä och vecklade in den på ett visst sätt.

Sen föll kniven ur.

Anmärkning.

Ovannämnda handling utfördes troligen på samma sätt som andra, av upptecknaren i annat sammanhang omnämnda kurer mot gastkramning, då en handduk och en kniv användes.

=====
Meddelarens mormor tog in krut mot gastkramning.

När de blevo illamående, trodde de att de varo gastkramade.

2640

LUND'S UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

17.

Sme. Östra härad. Upptecknare Gottfrid Wagner.

Skede socken. Meddelare Kristina Lundin, Rösa, Skede.

Trollen som togo drickat. (Sägen).

Kettillåsttrollen tog drickat ifrån dem i Kettilstorp.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Sm. Östra härad. Upptecknare Gottfrid Wagnér.

Skede socken. Meddelare Kristina Lundin, Rösa, Skede.

Flugsvampar på skurna sår.

På skurna sår lägges flugsvamp och såren bindas om. Det får sit-
ta kvar, tills såret är läkt.

Anmärkning.

Meddelarens man hade brukat använda detta medel.

Sm. Östra härad.

Upptecknare Gottfrid Wagnér.

Skede socken.

Meddelare Kristina Lundin, Rösa, Skede.

Lyse i ett fönster. (Sägen.)

När meddelaren och hennes man en kväll vid nio tiden gick förbi en stuga, Johan-Peters i Rösa, såg meddelaren, att det lyste i fönstret.

I stugan bodde en ensam gumma. Hon var sjuk och en annan kvinna brukade om aftnarna låsa dörren.

Meddelaren hade dagen efter sen hon sett det lysa i fönstret, talat vid gumman, och den sätta hade sagt, att det inte varit någon där föregående kvällen.

Ahm. Meddelaren tycktes mena, att det omnämnda skenet ur fönstret var något övernaturligt.

2240

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

20.

Sm. Östra härad.

Upptecknare Gottfrid Wagnér.

Skede socken.

Meddelare Kristina Lundin, Rösa, Skede.

Mot utsot.

Ekbark, kokas i vatten. Drickes kallt.

2240

LUND'S UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

21.

Sm. Östra Härad. Upptecknare Cottfrid Wagnér.

Skede socken. Meddelare Kristina Lundin, Rösa, Skede.

Ond blåst.

Det var en flicka, som fick rött utslag på bröstet.

Då tände de eld på en fransaréhandduk och slog på det sjuka
stället.

2240

LUND'S UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

22.

Sm. Östra härad. Upptecknare Gottfrid Wagner.

Skede socken. Meddelare Kristina Lundin, Rösa, Skede.

Vigselringen.

Omnågon förlorar sin vigselring, så är det oturligt.

2240

LUND'S UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Sm. Östra härad. Upptecknare Gottfrid Wagner.

23.

Skede socken. Meddelare Kristina Lundin, Rösa, Skede.

År 1929 -

Maran. (Sägen).

Det var en flicka, som tog av sig linntyget och lade det under vattenkruset, och sen for hon upp genom skorstenen.

De lade linntyget i vatten.

När hon kom tillbaka, tog hon det på sig. "Hu", sade hon. Sen hade hon inte haft ont av maran.

Meddelaren hade varit ute för maran.

Han tyckte, det var som om en katt hade varit på ena sidan av kroppen.